

derfor skulde man holde dette Spørgsmaal udenfor. Ja, det vil jeg tro, at han vil sige fra sit Standpunkt, men at han skulde have Ret heri, er der dog vel Ingen der tror. Jeg gad dog set, om der kunde komme et Endringsforslag til Mindretallets Forslag i Lighed med, hvad vi have foreslaaet om, at Tiendeafløsning kan foretages. Hvorfor kommer saa Mindretallet ikke med et Endringsforslag til dets Forslag? Det vilde muligvis lette Forslaget adskilligt. Nei, et saadant Underendringsforslag til Mindretallets Forslag er i grunden umuligt, thi det vilde være at gribe ind i det Hele, og gribe ind i hvad der er bestemt til Privates Lønning. Saalænge Præsterne skulle lønnes med Tiende, er det utænkeligt, at en Tiendeafløsning kan finde Sted. Men saaledes som det er foreslaaet af os, er det ikke alene tænkeligt, men ogsaa meget tænkeligt og griber ikke ind i nogen Privats Virksomhed eller Lønning. Derfor har Tiendeafløsningen ganske vist for mig ikke ringe Betydning, og det glædede mig at høre, at den ærede Ordfører ikke havde noget Synderligt at indvende imod vort Forslag, og i Principet var entig deri. Naar vi have stillet vort Forslag, er det, fordi vi mene, at det ikke kan umuliggjøre det Forslag, som er foreslaaet af Flertallet, thi var dette Tilfældet, sætter jeg ganske vist dette Forslag saa høit, at det aldrig skulde være faldet mig ind at stille Forslaget om Tiendeafløsningen; men det gjør det ikke. Vi have hørt, at Regjeringen ikke vil gaa ind derpaa; men naar vi saa en Regjering eller Minister saaledes, som jeg haaber at vi ville saa, vil det nok kunne føres igjennem. Mindretallet siger rigtigt nok, at det ikke er muligt, og at selv kommende Regjeringer ikke ville gaa ind derpaa; ja Mindretallet taler virkelig om, at kommende Regjeringer ikke ville gaa ind derpaa, men jeg haaber dog, at naar det Spørgsmaal faar Leilighed til at klare sig og modnes og kommer ind i Befolkningen, skal vort Forslag seire. Men, som sagt, Forslaget bliver lige

igjennemførligt, enten Tiendeafløsningen sættes ind eller ei; men da den kan sættes ind, finde vi, der have stillet Forslaget, at den ogsaa burde sættes ind ved Siden af det Dvrtige. Vi have havt ikke saa lidt Diskussion om, hvorledes vi overhovedet skulle stille dette Spørgsmaal, idet Flere af os vare tilbøjelige til at saa sat en vis Sum, med hvilken Tienden kunde afløses, men det kunde man maaste sige har ikke hjemme i denne Lov, hvort man ikke skal blande en Tiendeafløsning ind. Ja, her siges kun kort og godt, at Tiendeafløsningen skal følge efter 3 Aars Forløb; saa er der givet tilstrækkelig Betænkningstid til, at det kan ske. Jeg skal ikke idag indlade mig paa Tiendens Oprindelse, men det vide vi jo Alle, at Tienden paa en Maade har en ubillig Oprindelse, og derfor var det ogsaa nok muligt at saa en billig Afløsning af den, naar endelig Tiden engang var dertil, og der er aabnet en Udvet til, at det kunde ske nu, idet det skal ske ved særlig Lov. Den høitagtede Minister har som sagt stærkt betonet dette, at der Intet bliver afgjort; men jeg tror, at det er noget meget Vigtigt, der bliver afgjort her. Man kan jo selv i disse Dage se de forunderligste Ting blive fremsatte fra Præsteskabets og Andres Side om Kirkens Eiendom. Jeg har saaledes nylig fra en meget høilærd og høit anset Mand i et Udskrift set udbredt den Tanke, at Tienden var de enkelte Menigheders Eiendom, men deraf maa jo følge, at ikke engang en saadan Omfordeling som den, den høitagtede Minister har foreslaaet, kunde finde Sted. Men hvad der er Hovedpaastanden, er jo, at de samlede Menigheder skulde eje den. Dette er jo Meningen, og det vilde ogsaa være rigtigt, dersom Kristendommen var kommen ind i Danmark paa den Maade, at der var stiftet Menighed paa Menighed, og disse da havde tillagt deres Præster den og den Løn. Ja, saa vilde jeg sige: historisk og efter sin Oprindelse er Tienden Menighedernes Eiendom;